

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL POLICIJOS DEPARTAMENTE PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2008 m. liepos 24 d. Nr. FA-P-40-2-73
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
valstybės kontrolieriaus pavaduotojo Viktoro Švedo
2008-06-06 pavedimą Nr. P-40-2

Auditą atliko valstybiniai auditoriai:
Renata Maslauskaitė-Meškauskaitė – vyriausioji valstybinė auditorė (grupės vadovas)
Vida Mockevičienė – vyriausioji valstybinė auditorė
Ona Gaigalienė – vyriausioji valstybinė auditorė
Regina Krutkienė – vyriausioji valstybinė auditorė
Roma Ramunienė - vyresnioji valstybinė auditorė
Jurgita Dobravolskienė – valstybinė auditorė

Auditas pradėtas 2008-06-06
Auditas baigtas 2008-07-24

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	5
1. Pastebėjimai, turėję įtakos finansinėms ataskaitoms	5
1.1. Dėl apskaitos tvarkymo Viešosios policijos apsaugos skyriuose	5
1.1.1. Išlaidų apskaita	5
1.1.2. Pajamų apskaita	6
1.1.3. Finansavimo apskaita	6
1.1.4. Avansų apskaita	7
1.1.5. Išdo įsiskolinimo apskaita	8
1.1.6. Kitų sąskaitų apskaitos tvarkymas	8
1.2. Klaidų įtaka Viešosios policijos apsaugos skyrių finansinėms ataskaitoms	9
1.3. Dėl pajamų už teikiamas paslaugas apskaitos	11
1.4. Dėl baudų apskaitos ir naudojimo	12
1.5. Biudžeto asignavimų naudojimas ir išlaidų apskaita	14
2. Valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas	16
2.1. Kiti pastebėjimai	18
Priedai	19

IŽANGA

Valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas atliktas Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 4-ojo audito departamento direktoriaus Rimvydo Aleliūno 2007 m. birželio 27 d. pavedimu Nr. P-40-8 ir kontrolieriaus pavaduotojo Viktoro Švedo 2008 m. birželio 6 d. pavedimu Nr. P-40-2. Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė Renata Maslauskaitė-Meškauskaitė (grupės vadovė), vyriausioji valstybinė auditorė Vida Mockevičienė, vyriausioji valstybinė auditorė Ona Gaigalienė, vyriausioji valstybinė auditorė Regina Krutkienė, vyresnioji valstybinė auditorė Roma Ramunienė, valstybinė auditorė Jurgita Dobravolskienė.

Audituojamas subjektas – Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Policijos departamentas) yra policijos įstaiga. Departamento steigėjas – Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Adresas: Saltoniškių g. 19, LT-08105 Vilnius, identifikavimo kodas – 188785847. Audituojamu laikotarpiu policijos departamentui vadovavo Policijos generalinis komisaras Vytautas Grigaravičius, vyriausiojo buhalterio funkcijas vykdė Policijos departamento Finansų valdybos viršininkas Romualdas Voišnis.

Audituojamas laikotarpis – 2007 metai.

Audito tikslas – įvertinti finansinės atskaitomybės duomenų tikrumą ir teisingumą bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, valstybės biudžeto projekto, valstybės skolos, suteiktų paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitos, dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos, dalis.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinama Policijos departamento 2007 metų finansinė atskaitomybė: Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balansas (forma Nr.1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 4), Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 6), Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 11).

Audituojamu laikotarpiu Policijos departamentas ir 81 jai pavaldi įstaiga vykdė 8 programas, kurioms vykdyti patvirtinta 692 580,2 tūkst. Lt, gauta ir panaudota 670 686,6 tūkst. Lt biudžeto asignavimų, Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanso aktyvas (pasyvas) – 667 053,4 tūkst. Lt.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais).

Auditui taikytinas reikšmingumo lygis (maksimaliai priimtina klaidų suma) yra 0,5 proc. išlaidų pagal suvestinę Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaitą (forma Nr.2) – tai sudaro 3 353,4 tūkst. Lt, 0,5 proc. Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanso (forma Nr. 1) sąskaitų likučių sumos – tai sudaro 3 335,3 tūkst. Lt.

Norėdami gauti įrodymų audito tikslams pasiekti, nustatėme reikšmingų rizikos veiksnių galimą poveikį finansinei atskaitomybei, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumui ir naudojimui įstatymų nustatytiems tikslams.

Remdamiesi išankstinio tyrimo metu nustatytais rizikos veiksniais, Policijos departamente ir jam pavaldžiose įstaigose atlikome savarankiškas audito procedūras.

Atlikę detalius testus (savarankiškas audito procedūras), nustatėme sisteminių ir atsitiktinių klaidų, turėjusių įtakos Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanso (forma Nr.1) ir Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo (forma Nr. 2) ataskaitų teisingumui. Nustatytos klaidos pateiktos ataskaitos 1,2,3,4 prieduose.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai, turėję įtakos finansinėms ataskaitoms

1.1. Dėl apskaitos tvarkymo Viešosios policijos apsaugos skyriuose

1.1.1. Išlaidų apskaita

Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių¹ 267 punktą, pagrįstas dvejetainio įrašo samprata, nustato, kad nenurašytą faktinių išlaidų likutį ataskaitinių metų pabaigoje sudaro kreditorinis įsiskolinimas.

Įvertinę Viešosios policijos apsaugos skyrių balansines sąskaitas, susijusias su išlaidų iš biudžeto apskaita ir jų atvaizdavimą finansinėje atskaitomybėje, teigiame, kad nurodytų sąskaitų dvejetainis įrašas buvo taikomas ne pagal apskaitos principus ir taisykles. Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balansuose nenurašytos faktinės išlaidos (Viešosios policijos Vilniaus skyriuje 439,4 tūkst. Lt, Klaipėdos – 208,4 tūkst. Lt, Alytaus – 0 tūkst. Lt, Utenos – 26,9 tūkst. Lt, Tauragės – 96,3 tūkst. Lt) – 771,0 tūkst. Lt, kreditorinis įsiskolinimas (Viešosios policijos Vilniaus skyriuje – 896,6 tūkst. Lt, Klaipėdos – 198,1 tūkst. Lt, Alytaus – 20 tūkst. Lt, Utenos – 91,2 tūkst. Lt, Tauragės – 95,1 tūkst. Lt) – 1301,0 tūkst. Lt (1 priedas).

Dvejetainius įrašus balansinių sąskaitų, susijusių su išlaidų iš biudžeto sąskaita, taikant ne pagal apskaitos principus ir taisykles, Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balansuose išlaidų iš biudžeto (200 sąskaita – aktyvas) likutis sumažintas 530,0 tūkst. Lt (Viešosios policijos Vilniaus skyriuje sumažintas 457,2 tūkst. Lt, Alytaus – 20 tūkst. Lt, Utenos – 64,3 tūkst. Lt, o Klaipėdos skyriuje padidintas 10,3 tūkst. Lt, Tauragės – 1,2 tūkst. Lt). Kokį neteisingą dvejetainį įrašą minėtos įstaigos taikė negalėjome nustatyti, todėl nežinome, kokiose balansų aktyvo sąskaitose neteisingai nurodyta 541,5 tūkst. Lt (Viešosios policijos Vilniaus skyriuje 457,2 tūkst. Lt, Alytaus – 20 tūkst. Lt, Utenos – 64,3 tūkst. Lt) ir balansų pasyvo sąskaitose – 11,5 tūkst. Lt (Klaipėdos skyriuje – 10,3 tūkst. Lt, Tauragės – 1,2 tūkst. Lt) suma. Šis neatitikimas nurodomas remiantis priede Nr. 1 pateiktų sąskaitų dvejetainiu įrašu ir nustatyta neatitikimų suma. Atlikus teisingus buhalterinius įrašus, nurodyta suma gali keistis.

¹ Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymas Nr. 70 (su vėlesniais pakeitimais)).

1.1.2. Pajamų apskaita

Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių² 308 punktas, pagrįstas dvejetainio įrašo samprata, nustato, kad pajamos registruojamos apskaitoje jas uždirbus: K400 (pridėtinės vertės mokesčio suma kredituojama 173 sąskaita) D178.

Įvertinę balansinių sąskaitų, susijusių su pajamų už teikiamas paslaugas apskaita, likučius metų pabaigoje, teigiame, kad nurodytų sąskaitų dvejetainis įrašas buvo taikomas ne pagal apskaitos principus ir taisykles. Išlaidų vykdymo balanse atsiskaitymų su debitoriais ir kreditoriais (178 sąskaita – aktyvas) likučiai (Viešosios policijos Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Alytaus, Panevėžio, Šiaulių, Utenos, Tauragės, Telšių, Marijampolės apsaugos skyriuose) – 2046,4 tūkst. Lt, biudžetinių įstaigų pajamų ir atsiskaitymų su biudžetu (400, 173 sąskaitos – pasyvas) likučiai minėtose įstaigose – 648,5 tūkst. Lt (2 priedas).

Dėl neteisingai tvarkomos pajamų už teikiamas paslaugas apskaitos, esant įsiskolinimui įstaigoms už suteiktas paslaugas 2046,4 tūkst. Lt (178 sąskaita – aktyvas), o biudžetinių pajamų (400 sąskaita – pasyvas) ir atsiskaitymų su biudžetu (173 sąskaita – pasyvas) likučiams 648,5 tūkst. Lt, Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balanse minėtų pasyvo sąskaitų likučiai sumažinti 1397,9 tūkst. Lt (sumažinta: Viešosios policijos Vilniaus skyriuje – 682,6 tūkst. Lt, Kauno – 236,5 tūkst. Lt, Klaipėdos – 124,2 tūkst. Lt, Alytaus – 129,9 tūkst. Lt, Panevėžio – 72,6 tūkst. Lt, Šiaulių – 35,4 tūkst. Lt, Utenos – 133,6 tūkst. Lt, Marijampolės – 9,2 tūkst. Lt, padidinta: Tauragės skyriuje – 4,7 tūkst. Lt, Telšių – 21,4 tūkst. Lt).

Koki neteisingą dvejetainį įrašą minėtos įstaigos taikė negalėjome nustatyti, todėl nežinome kokiose kitose balansų pasyvo sąskaitose neteisingai nurodyta 1424,0 tūkst. Lt (Viešosios policijos Vilniaus skyriuje 682,6 tūkst. Lt, Kauno skyriuje – 236,5 tūkst. Lt, Klaipėdos skyriuje – 124,2 tūkst. Lt, Alytaus skyriuje – 129,9 tūkst. Lt, Panevėžio skyriuje – 72,6 tūkst. Lt, Šiaulių skyriuje – 35,4 tūkst. Lt, Utenos skyriuje – 133,6 tūkst. Lt, Marijampolės skyriuje – 9,2 tūkst. Lt, Tauragės skyriuje – 4,7 tūkst. Lt, Telšių skyriuje – 21,4 tūkst. Lt). Šis neatitikimas nurodomas remiantis 2 priede pateiktų sąskaitų dvejetainiu įrašu ir nustatyta neatitikimų suma. Atlikus teisingus buhalterinius įrašus, nurodyta suma gali keistis.

1.1.3. Finansavimo apskaita

Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių³ nuostatos, reglamentuojančios finansavimo apskaitą, pagrįstą dvejetainio įrašo samprata, numato, kad finansavimo iš biudžeto sąskaitos likutį atskaitinių metų pabaigoje sudaro nenurašytų atsargų, debitorinio įsiskolinimo ir kitos sumos.

² Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymas Nr. 70 (su vėlesniais pakeitimais)).

Viešosios policijos Kauno, Klaipėdos, Alytaus, Panevėžio, Šiaulių, Utenos apsaugos skyriuose išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balansuose finansavimas iš biudžeto - 746,0 tūkst. Lt (230 sąskaita – pasyvas), nenurašytos atsargos įsigytos iš biudžeto lėšų – 94,5 tūkst. Lt (06 sąskaita – aktyvas), debitorinis išiskolinimas – 28,5 tūkst. Lt (178 sąskaita – aktyvas).

Įvertinę balansinių sąskaitų, susijusių su finansavimu iš biudžeto sąskaita, likučius metų pabaigoje, teigiame, kad nurodytų sąskaitų dvejetainis įrašas buvo taikomas ne pagal apskaitos principus ir taisykles, todėl balansuose finansavimo iš biudžeto (230 sąskaita – pasyvas) likutis padidintas 623,5 tūkst. Lt (Viešosios policijos Kauno apsaugos skyriuje – 126,7 tūkst. Lt, Klaipėdos – 199,7 tūkst. Lt, Alytaus – 109,9 tūkst. Lt, Panevėžio – 47,3 tūkst. Lt, Šiaulių – 20,1 tūkst. Lt, Utenos – 119,8 tūkst.).

Kokį dvejetainį įrašą minėtos įstaigos taikė negalėjome nustatyti, todėl nežinome, kokiose balansų aktyvo sąskaitose neteisingai nurodyta 623,5 tūkst. Lt suma. Šis neatitikimas nurodomas remiantis 3 priede pateiktų sąskaitų dvejetainiu įrašu ir nustatyta neatitikimų suma. Atlikus teisingus buhalterinius įrašus, nurodyta suma gali keistis.

1.1.4. Avansų apskaita

Pagal Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių⁴ 308 p., pajamos registruojamos apskaitoje jas uždirbus, t.y. perdavus prekes ar suteikus paslaugas.

Avansu gautas 285,8 tūkst. Lt lėšas už nesuteiktas paslaugas Viešosios policijos apsaugos skyriai (Vilniaus – 126,0 tūkst. Lt, Kauno – 109,8 tūkst. Lt, Klaipėdos – 34,7 tūkst. Lt, Šiaulių – 15,3 tūkst. Lt) neteisingai apskaitė kaip gautas pajamas ir pervedė į biudžetą. Šiuo atveju apskaitoje turėjo būti registruojamas lėšų gavimas, ir tik suteikus paslaugas gautos lėšos gali būti pripažintos pajamomis už teikiamas paslaugas ir pervestos į valstybės biudžetą. Pripažįstant pajamomis pagal sutartis gautus avansus (t.y. gavus iš užsakovo avansą) apskaitoje registruojant išpareigojimą pervesti pajamas į biudžetą, iškreipiamas ūkinės operacijos turinys ir finansinėje atskaitomybėje neteisingai pateikiama įstaigos būklė (įstaiga skolinga paslauga). Pagal Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių⁵ 22 ir 23 punktų nuostatas, į valstybės biudžetą įmokamos gautos pajamos (o ne gautas avansas) ir tik tada gali būti naudojamos šių įstaigų išlaidoms dengti ir kitiems įstaigos poreikiams pagal atitinkamas specialiąsias programas.

³ Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymas Nr. 70 (su vėlesniais pakeitimais)).

⁴ Ten pat

⁵ Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės (patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 (2005-06-21 nutarimo Nr. 687 redakcija)).

Kokią dvejybinių įrašų taikė minėtos įstaigos avansu gautai 285,8 tūkst. Lt sumai (178 sąskaitos likutis – pasyvas), negalėjome nustatyti, todėl nežinome, kokiose balansų aktyvo sąskaitose neteisingai nurodyta 285,8 tūkst. Lt.

1.1.5. Išdo įsiskolinimo apskaita

Viešosios policijos apsaugos skyriai (Vilniaus – 1361,5 tūkst. Lt ir Klaipėdos – 36,5 tūkst. Lt), įmokėję gautas pajamas į valstybės biudžetą be apskaitos dokumentų, apskaitos registruose ir atskaitomybėje nurodė 1398,0 tūkst. Lt išdo įsiskolinimą įstaigai pagal specialiąją programą, nesivadovaudami Buhalterinės apskaitos įstatymo 12 str. 1 d. nuostatomis ūkines operacijas ir ūkinius įvykius pagrįsti apskaitos dokumentais.

Minėti apsaugos skyriai neteisingai įregistravo išdo įsiskolinimą (1398,0 tūkst. Lt) įstaigai pagal specialiąją programą. Negauti iš valstybės biudžeto asignavimai, vykdam šią programą, nėra biudžeto įsiskolinimas įstaigai, todėl minėtų apsaugos skyrių apskaitos registruose ir Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balansuose atsiskaitymų su biudžetu (173 sąskaita – aktyvas) likučiuose neteisingai nurodyta 1398,0 tūkst. Lt.

1.1.6. Kitų sąskaitų apskaitos tvarkymas

Viešosios policijos Vilniaus ir Kauno apsaugos skyriai neteisingai nurodė finansavimo šaltinį kompensuotų nuompinigių sąskaitoje (410 sąskaita) senoms nenurašytoms atsargoms (53,9 tūkst. Lt), kurios buvo įsigytos ankstesniais laikotarpiais iš nuosavų lėšų (Vilniaus -11,1 tūkst. Lt, Kauno – 42,8 tūkst. Lt).

Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių⁶ 310 punkto nuostatomis, kompensuotų nuompinigių sąskaita skirta kompensuotų nuompinigių už valstybės ir savivaldybės turto nuomą apskaitai.

Dėl to šių apsaugos skyrių Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balansuose kompensuotų nuompinigių (410 sąskaita – pasyvas) likutis 53,9 tūkst. Lt padidintas, o biudžetinių įstaigų pajamų (400 sąskaita – pasyvas) – ta pačia suma sumažintas.

Viešosios policijos Klaipėdos apsaugos skyrius nesivadovavo Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių⁷ 308 punkto nuostata, gavus lėšas už prekes ir paslaugas (111 sąskaita) apskaitoje registruoti išpareigojimą pervesti pajamas į biudžetą (173 sąskaita). Gavus 20,2 tūkst. Lt už prekes ir paslaugas, Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balanse nenurodytas išpareigojimas biudžetui, todėl atsiskaitymų su biudžetu (173 sąskaita – pasyvas) likutis sumažintas

⁶ Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymas Nr. 70 (su vėlesniais pakeitimais)

⁷ ten pat

20,2 tūkst. Lt. Kokį dvejetainį įrašą taikė gautoms lėšoms už prekes ir paslaugas, negalėjome nustatyti, todėl nežinome, kokioje Balanso aktyvo sąskaitoje neteisingai nurodyta 20,2 tūkst. Lt.

Viešosios policijos Klaipėdos apsaugos skyriuje Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balanse paslaugų teikimo išlaidos (211 sąskaita – aktyvas) padidintos 0,2 tūkst. Lt, neteisingai jose nurodžius iš biudžeto negražintus nuompinigius.

Viešosios policijos Utenos apsaugos skyriuje dėl neteisingai tvarkomos atsiskaitymų su biudžetu apskaitos negalime patvirtinti 173 sąskaitos (aktyvas) 37,8 tūkst. Lt likučio teisingumo.

Viešosios policijos Tauragės apsaugos skyrius Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balanse atsiskaitymų su kitais debitoriais ir kreditoriais (178 sąskaita – aktyvas) 49,9 tūkst. Lt likutyje nurodė 46,4 tūkst. Lt debitorinio įsiskolinimo už suteiktas paslaugas. Biudžetinių įstaigų pajamų likutyje (400 sąskaita – pasyvas) nurodyta 3,5 tūkst. Lt mažesnė suma. Šiuo atveju nesivadovauta dvejetainio įrašo principu, nurodytu Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių⁸ 308 punkte. Koks dvejetainis įrašas taikytas 3,5 tūkst. Lt, negalėjome nustatyti, todėl nežinome, kokioje balanso pasyvo sąskaitoje neteisingai nurodyta ši suma.

Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių⁹ 32 punkte nurodyta, kad atliktų statybos ir ilgalaikio turto kūrimo darbų verte pagal tarpinius atliktų darbų perdavimo–priėmimo aktus debetuojuama sąskaita 019 „Nebaigta statyba ir ilgalaikio turto kūrimas“ ir kredituojama sąskaita 250 „Ilgalaikio turto fondas“. Tauragės apsaugos skyrius nesivadovavo šiomis nuostatomis ir nebaigtą statybą 161,7 tūkst. Lt Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balanse neteisingai nurodė atsiskaitymų už pavedimus (176) sąskaitoje ir pavedimų lėšų išlaidų (214) sąskaitoje. Dėl šios priežasties Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balanse neteisingai nurodytas aktyvas (ilgalaikis materialusis turtas (019 sąskaita (nebaigta statyba)) sumažintas 161,7 tūkst. Lt, o pavedimų lėšų išlaidos (214 sąskaita) ta pačia suma padidintos) ir pasyvas (ilgalaikio turto fondas (250 sąskaita) sumažintas 161,7 tūkst. Lt, o atsiskaitymai už pavedimų lėšas (176 sąskaita) ta pačia suma padidinti).

Viešosios policijos Marijampolės apsaugos skyriaus balanse nurodytas nenurašytų atsargų 0,1 tūkst. Lt likutis (06 sąskaita – pasyvas) nenurodytas Balanso pasyvo finansavimo šaltinių sąskaitose.

1.2. Klaidų įtaka Viešosios policijos apsaugos skyrių finansinėms ataskaitoms

Visa tai, kas išdėstyta 1.1.1–1.1.6 ataskaitos skyriuose, rodo, kad Viešosios policijos apsaugos skyriai apskaitą tvarkė nesivadovaudami Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos

⁸ Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymas Nr. 70 (su vėlesniais pakeitimais)

⁹ ten pat

taisyklių¹⁰ nuostatomis, kurios reglamentuoja išlaidų iš biudžeto ir atsiskaitymų, biudžetinių įstaigų pajamų ir atsiskaitymų, atsargų ir finansavimo, uždirbtų pajamų registravimo ir kitų ūkinių operacijų atvaizdavimo dvejybinio įrašo taikymą, ir Buhalterinės apskaitos įstatymo¹¹ 17 straipsnio nuostata finansinę atskaitomybę sudaryti pagal sąskaitų duomenis. Nesivadovaujant Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių ir Buhalterinės apskaitos įstatymo nuostatomis buvo tvarkoma izdo įsiskolinimo, avansu gautų lėšų, kompensuotų nuompinigių, ilgalaikio turto (nebaigtos statybos) apskaita.

Dėl šių priežasčių negalime patvirtinti, kad:

- ▶ Viešosios policijos Vilniaus apsaugos skyriaus Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balanse iš 10078,7 tūkst. Lt pateiktos sumos 2833,7 tūkst. Lt suma yra teisinga (visos balanso sumos, išskyrus ilgalaikio ir trumpalaikio turto likučius);
- ▶ Kauno apsaugos skyriaus Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balanse iš 2596,7 tūkst. Lt pateiktos sumos 559,8 tūkst. Lt suma yra teisinga (visos balanso sumos, išskyrus ilgalaikio ir trumpalaikio turto likučius);
- ▶ Klaipėdos apsaugos skyriaus Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balanse iš 1748,3 tūkst. Lt pateiktos sumos 444,6 tūkst. Lt suma yra teisinga (visos balanso sumos, išskyrus ilgalaikio ir trumpalaikio turto likučius);
- ▶ Alytaus apsaugos skyriaus Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balanse iš 615,8 tūkst. Lt pateiktos sumos 153,3 tūkst. Lt suma yra teisinga (visos balanso sumos, išskyrus ilgalaikio ir trumpalaikio turto likučius);
- ▶ Panevėžio apsaugos skyriaus Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balanse iš 1222,2 tūkst. Lt pateiktos sumos 177,6 tūkst. Lt suma yra teisinga (visos balanso sumos, išskyrus ilgalaikio ir trumpalaikio turto likučius);
- ▶ Marijampolės apsaugos skyriaus Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balanse iš 881,2 tūkst. Lt pateiktos sumos 21 tūkst. Lt suma yra teisinga (visos balanso sumos, išskyrus ilgalaikio ir trumpalaikio turto likučius);
- ▶ Šiaulių apsaugos skyriaus Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balanse iš 1508,8 tūkst. Lt pateiktos sumos 241,2 tūkst. Lt suma yra teisinga (visos balanso sumos, išskyrus ilgalaikio ir trumpalaikio turto likučius);
- ▶ Utenos apsaugos skyriaus Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balanse iš 1357,8 tūkst. Lt pateiktos sumos 226,4 tūkst. Lt suma yra teisinga (visos balanso sumos, išskyrus ilgalaikio ir trumpalaikio turto likučius);

¹⁰ Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymas Nr. 70 (su vėlesniais pakeitimais)

¹¹ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574.

- ▶ Tauragės apsaugos skyriaus Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balanse iš 650,6 tūkst. Lt pateiktos sumos 636,6 tūkst. Lt suma yra teisinga (visos balanso sumos, išskyrus atsargų ir trumpalaikio turto likutį);
- ▶ Telšių apsaugos skyriaus Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balanse iš 840,5 tūkst. Lt pateiktos sumos 283,2 tūkst. Lt suma yra teisinga (visos balanso sumos, išskyrus ilgalaikio ir trumpalaikio turto likučius).

Atlikus buhalterinių įrašų koregavimą pagal apskaitos principus ir taisykles, neatitikimo sumos gali keistis.

Policijos departamentui pavaldūs Viešosios policijos apsaugos skyriai apskaitą tvarkė nesivadovaudami Buhalterinės apskaitos įstatymo nuostata finansinę atskaitomybę sudaryti pagal sąskaitų duomenis ir Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklėmis.

Atsižvelgdami į tai, kad apsaugos skyrių balansuose pateikti neteisingi duomenys (išskyrus turto sąskaitų likučius), negalime patvirtinti, kad iš Policijos departamento suvestiniame Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balanse pateiktos 667 053 tūkst. Lt sumos 5577,1 tūkst. Lt suma yra teisinga. Koreguojant sąskaitas ši suma gali keistis, nes atlikus teisingus dvejybinius įrašus pagal apskaitos principus ir taisykles, atskirų sąskaitų likučiai gali didėti arba mažėti.

1.3. Dėl pajamų už teikiamas paslaugas apskaitos

Viešosios policijos apsaugos skyriai su kai kuriais policijos komisariatais sudarė bendradarbiavimo sutartis, siekiant užtikrinti komisariatų aptarnaujamoje teritorijoje esančių objektų apsaugos paslaugų teikimą. Apsaugos skyriai, kompensuodami komisariatų išlaidas, susijusias su sutarties vykdymu, kas mėnesį mokėjo komisariatams 20 proc. visos bendros sumos, nurodytos sutarties priede.

Vadovaujantis Biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių¹² 22 ir 23 punktų nuostatomis, tai yra komisariatų pajamos, kurios turi būti pervedamos į valstybės biudžetą ir naudojamos pagal atitinkamas specialiąsias programas.

Policijos komisariatai, kurie sudarė bendradarbiavimo sutartis, gautų pajamų neįmokėjo į valstybės biudžetą, jas apskaitė kaip pavedimų lėšas ir naudojo be asignavimų valdytojo patvirtintos sąmatos ne pagal specialiąsias programas, o kaip pavedimų lėšas ir neteisingai nurašė kaip išlaidas, patirtas vykdant pavedimus. Taigi nesivadovauta Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos

¹² Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės (patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 (nutarimo 2005-06-21 Nr. 687 redakcija).

taisyklių¹³ 269 punktu, kuriame nurodyta, kad išlaidų iš biudžeto apskaita tvarkoma pagal įstaigos vykdomas programas ir biudžeto pajamų ir išlaidų funkcinę bei ekonominę klasifikaciją.

Išanalizavus policijos komisariatų atskaitomybės aiškinamuosius raštus, nustatyta, kad egzistuoja rizika, jog ir kituose policijos komisariatuose gautos lėšos nepervedamos į valstybės biudžetą, neteisingai apskaitomos pavedimų lėšų sąskaitoje ir naudojamos ne pagal atitinkamas specialiąsias programas, o kaip pavedimų lėšos.

Dėl to, kad policijos komisariatai gautas pajamas neteisingai apskaitė pavedimų lėšų sąskaitoje, teigiame, kad suvestiniame Policijos departamento Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balanse nurodytas 2083,2 tūkst. Lt pajamų likutis (400 sąskaita – pasyvas) sumažintas, o 3991,4 tūkst. Lt pavedimų lėšų (176 sąskaita – pasyvas) ir 346,3 tūkst. Lt pavedimų lėšų išlaidų (214 sąskaita – aktyvas) padidinti.

Komisariatai, nepervedę į valstybės biudžetą visų pajamų, gautų už teikiamas paslaugas, ir panaudoję jas ne pagal atitinkamas specialiąsias programas, nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis.

Dėl to suvestinėje Policijos departamento Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007-12-31 ataskaitoje (forma Nr. 2) kasinės ir faktinės išlaidos yra sumažintos.

1.4. Dėl baudų apskaitos ir naudojimo

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. lapkričio 27 d. nutarimu Nr. 494, įplaukos, gaunamos už baudas iš piliečių pagal Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 177, 1771, 1772, 178, 179 ir 180 straipsnius patenka į miestų, rajonų policijos komisariatų sąskaitas ir paskirstomos – 75 proc. savivaldybės biudžetui pervedama į atitinkamą AVMI pajamų surenkamąją sąskaitą; 20 proc. – policijos įstaigai (tiesiogiai šiame darbe pasižymėjusiems pareigūnams skatinti); 5 proc. – blaivybės fondui.

Audito metu nagrinėta, ar teisingai apskaitomos paskirtos ir apmokėtos baudos dviejuose komisariatuose (Vilniaus VPK ir Trakų PK). Nustatyta, kad paskirtos baudos neapskaitomos apskaitos registruose ir įsiskolinimai nenurodomi metinėse ataskaitose. Policijos komisariatai (Vilniaus VPK, Trakų PK), nesivadovavo Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių¹⁴ 308 punkto nuostatomis, kad pajamos apskaitoje registruojamos debetuojuant atsiskaitymų sąskaitas ir kredituojuant pajamų sąskaitas, nes neapskaitė pažeidėjų įsipareigojimų sumokėti baudas.

¹³ Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymas Nr. 70 (su vėlesniais pakeitimais)

¹⁴ Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymas Nr. 70 (su vėlesniais pakeitimais)

Gautas baudas policijos komisariatai apskaito pavedimų lėšų (176) sąskaitoje, o išlaidas kaupia pavedimų lėšų išlaidų (214) sąskaitoje.

Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių¹⁵ 67 punkte nurodyta, kad biudžetinių įstaigų pavedimų lėšos – lėšos, gautos tam tikriems pavedimams vykdyti iš biudžetinių įstaigų ir kitų juridinių arba fizinių asmenų. Šios lėšos laikomos atskiroje banko sąskaitoje ir naudojamos pagal tikslinę paskirtį, t.y. fizinio ar juridinio asmens pavedime nurodytiems tikslams.

Vadovaujantis Policijos nuostatais¹⁶, viena iš komisariatų funkcijų – taikyti administracines ir kitas prevencines priemones.

Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių¹⁷ 22 punkte nurodyta, kad biudžetinių įstaigų pajamos, gautos atliekant funkcijas, numatytas jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, vadovaujantis įstatymais arba Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, įmokamos į valstybės (savivaldybės) biudžetą, o 23 punkte nurodyta, kad biudžetinių įstaigų pajamos (išskyrus valstybės rinkliavą, žyminį mokestį ir pajamas už ilgalaikio turto nuomą) naudojamos šių įstaigų išlaidoms dengti ir kitiems įstaigos poreikiams pagal atitinkamas specialiąsias programas.

Policijos komisariatai (Vilniaus VPK, Trakų PK) gautų pajamų, atliekant nuostatuose numatytą funkciją, neįmokėjo į valstybės biudžetą ir šias lėšas (20 procentų nuo gautų baudų) naudojo be asignavimų valdytojo patvirtintos sąmatos. Gautas pajamas (baudas) neteisingai apskaitė pavedimų lėšų sąskaitoje ir, nesivadovaudami Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis, naudojo ne pagal atitinkamas specialiąsias programas. Tuo nesivadovavo Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių¹⁸ 269 punktu, kuriame nurodyta, kad išlaidų iš biudžeto apskaita tvarkoma pagal įstaigos vykdomas programas ir biudžeto pajamų ir išlaidų funkcinę bei ekonominę klasifikaciją.

2007 m. gruodžio 31 d. Vilniaus VPK neišieškota baudų už 511,3 tūkst. Lt (1 056 511 (paskirta) - 545 233 (išieškota) = 511 278), Trakų PK neišieškota baudų už 17 tūkst. Lt (23 775 (paskirta) - 6755 (išieškota) = 17 020). Yra rizika, kad ir kituose policijos komisariatuose gautinos baudos apskaitos registruose nenurodomos, o gautos lėšos nepervedamos į valstybės biudžetą ir naudojamos ne pagal atitinkamas specialiąsias programas, neteisingai apskaitomos pavedimų lėšų sąskaitoje ir naudojamos kaip pavedimų lėšos. Nurodytą riziką didina tai, kad įstaigoms Policijos

¹⁵ Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės (patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 (nutarimo 2005-06-21 Nr. 687 redakcija).

¹⁶ Lietuvos policijos generalinio komisaro 2001-08-31 įsakymas Nr. 378

¹⁷ Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės (patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 (nutarimo 2005-06-21 Nr. 687 redakcija).

¹⁸ Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymas Nr. 70 (su vėlesniais pakeitimais).

generalinis komisaras patvirtino ūkinių operacijų atvaizdavimo tvarką¹⁹, kurioje nurodė administracines baudas apskaityti pavedimų lėšų sąskaitoje.

Dėl to, kad policijos komisariatai neapskaitė paskirtų baudų, gautas baudas neteisingai apskaitė pavedimų lėšų sąskaitoje, teigiame, kad suvestiniame Policijos departamento Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balanse nurodyti 7619,3 tūkst. Lt gautinų sumų (178 sąskaita – aktyvas) ir 2083,2 tūkst. Lt pajamų (400 sąskaita – pasyvas) likučiai sumažinti, o 3991,4 tūkst. Lt pavedimų lėšų (176 sąskaita – pasyvas) ir 346,3 tūkst. Lt pavedimų lėšų išlaidų (214 sąskaita – aktyvas) padidinti.

Komisariatai, nepervedę į valstybės biudžetą visų pajamų, gautų atliekant funkcijas, numatytas jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, ir panaudoję jas ne pagal atitinkamas specialiąsias programas, nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis.

1.5. Biudžeto asignavimų naudojimas ir išlaidų apskaita

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo²⁰ 32 straipsnio nuostatomis, metams pasibaigus asignavimų valdytojų ir jiems pavaldžių įstaigų disponuojamose sąskaitose esančios biudžeto lėšos gražinamos į biudžetą ne vėliau kaip iki sausio 10 dienos. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo²¹ 2 str. 3 d. nurodyta, kad biudžetiniai metai – metai, kurie prasideda sausio 1 dieną ir baigiasi gruodžio 31 dieną.

Policijos departamentas ir pavaldžios įstaigos, nesivadovaudami minėtomis įstatymo nuostatomis, nepanaudotus biudžeto asignavimus (148,1 tūkst. Lt) metų pabaigoje panaudojo socialinio draudimo įmokoms – 75,6 tūkst. Lt ir gyventojų pajamų mokesčiui – 72,5 tūkst. Lt už kitus biudžetinius metus mokėti.

Įstaigos pavadinimas	Socialinio draudimo įmokos	Gyventojų pajamų mokesčiai	Iš viso:
Alytaus policijos komisariatas	-	5,7	5,70
Biržų policijos komisariatas	6,5	0,4	6,90
Elektrėnų policijos komisariatas	1,0	2,3	3,30
Jonavos policijos komisariatas	-	2,8	2,80
Palangos miesto policijos komisariatas	3,6	-	3,60
Lietuvos policijos antiteroristinių operacijų rinktinė „Aras“	26,7	35,7	62,40
Lietuvos viešosios policijos rinktinė „Vytis“	1,8	20,1	21,90
Plungės policijos komisariatas	0,5	-	0,50
Radviliškio policijos komisariatas	3,4	0,3	3,70
Kupiškio policijos komisariatas	0,4	-	0,40
Neringos policijos komisariatas	0,2	1,3	1,50
Tauragės policijos komisariatas	4,8	0,05	4,85

¹⁹ 2005-12-29 Policijos generalinio komisaro patvirtinta „Dėl finansinių operacijų parodymo išlaidų sąmatų vykdymo balanse“ tvarka Nr.5S-9724

²⁰ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2003-12-23 Nr. IX-1946.

²¹ ten pat

Lietuvos policijos mokymo centras	13,3	3,4	16,70
Policijos departamentas prie VRM	13,4	0,5	13,90
Iš viso:	75,6	72,5	148,1

Šiuo atveju nesivadovauta Buhalterinės apskaitos įstatymo²² 12 straipsnio 1 dalies nuostatomis, nes mokėjimai atlikti nepagrindus jų apskaitos dokumentais.

Policijos departamentas ir jam pavaldžios įstaigos nesivadovavo Biudžeto sandaros įstatymu, nes 2007 m. skirtus asignavimus (148,1 tūkst. Lt) panaudojo 2008 metų išlaidoms dengti. Dėl to, kad finansinėse ataskaitose nurodytos ateinančių metų patirtos išlaidos, suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007-12-31 ataskaitoje (forma Nr. 2) kasinės išlaidos padidintos 148,1 tūkst. Lt.

Departamentui pavaldi įstaiga Lietuvos policijos mokymo centras nesivadovavo Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių²³ 79 punktu, kuriame nurodyta, kad asignavimus išlaidoms pakeitus pagal ekonominę klasifikaciją, atitinkamai tikslinamos sąmatos. Nepatikslinus sąmatos, asignavimai (426,4 tūkst. Lt), skirti apmokėti samdomiems ekspertams, konsultantams ir komisinių išlaidoms, panaudoti kitoms paslaugoms (autorinėms paskaitų skaitymo, pranešimų parengimo ir pan. paslaugoms) apmokėti.

Šiuo atveju irgi nesivadovauta Biudžetinių įstaigų įstatymo²⁴ 8 straipsnio 5 dalies nuostata, kad iš asignavimų valdytojų gautus biudžeto asignavimus įstaigos naudoja tik pagal asignavimų valdytojų patvirtintas sąmatas.

Lietuvos policijos mokymo centras nesivadovaudamas Valstybės ir savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų klasifikacija ir Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių²⁵ 269 punktu, kitų paslaugų patirtas išlaidas neteisingai apskaitė apmokėjimo samdomiems ekspertams, konsultantams ir komisinių išlaidose.

Lietuvos policijos mokymo centras biudžeto asignavimus (426,4 tūkst. Lt) panaudojo ne pagal teisės aktų reikalavimus ir apskaitė ne pagal Valstybės ir savivaldybių biudžeto pajamų ir išlaidų klasifikaciją ir Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisykles.

Todėl Policijos departamento suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007-12-31 ataskaitoje (forma Nr. 2) samdomų ekspertų, konsultantų ir komisinių (2.2.1.1.1.17) kasinės ir faktinės išlaidos 426,4 tūkst. Lt padidintos, o kitų paslaugų (2.2.1.1.1.30) kasinės ir faktinės išlaidos ta pačia suma sumažintos.

Rekomendacijos

²² Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574.

²³ Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės (patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 (nutarimo 2005-06-21 Nr. 687 redakcija).

²⁴ Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas, 1995-12-05 Nr. I-1113 (su vėlesniais pakeitimais).

²⁵ Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymas Nr. 70 (su vėlesniais pakeitimais)

1. Atsižvelgdama į ataskaitoje išdėstytus dalykus, Policijos departamento vadovybė turi imtis priemonių ir užtikrinti, kad:

- pavaldžiose įstaigose nustatytos apskaitos klaidos būtų ištaisytos ir sustiprintos kontrolės priežiūros procedūros, kurios užtikrintų, kad apskaita jose būtų tvarkoma vadovaujantis teisės aktais, apskaitos principais ir taisyklėmis, kad finansinės ataskaitos būtų sudaromos vadovaujantis teisės aktais (1.1, 1.2 dalys);
- visos gaunamos pajamos būtų pervedamos į valstybės biudžetą ir apskaitomos pagal apskaitos principus ir taisykles (1.3 dalis);
- visi įsiskolinimai (baudos) būtų apskaitomi vadovaujantis apskaitos principais ir taisyklėmis ir pateikti finansinėje atskaitomybėje (1.4 dalis);
- biudžeto asignavimai būtų naudojami pagal nustatytą paskirtį ir apskaitomi pagal apskaitos taisykles (1.5 dalis).

2. Rekomenduojame Policijos departamentui, skiriant 2008 metams asignavimus pavaldžioms įstaigoms, atsižvelgti į tai, kad atskiros įstaigos dalį išlaidų padengė iš 2007 m. patvirtintų išlaidų ir atitinkamai sumažinti 2008 metams skiriamus asignavimus.

2. Valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas

Departamentui pavaldi įstaiga Lietuvos policijos mokymo centras (toliau – Mokymo centras) 2001 metais, vadovaudamasis Lietuvos Policijos generalinio komisaro įsakymu²⁶ perdavė VšĮ Trakų nacionaliniam sporto ir sveikatingumo centrui ilgalaikio turto už 1 313,4 tūkst. Lt.

Departamentui pavaldi įstaiga Policijos materialinio aprūpinimo centras tuo pačiu įsakymu buvo įpareigotas parengti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektą dėl nurodyto turto perdavimo.

Iki šiol dėl šio turto perdavimo Vyriausybės nutarimas nėra priimtas. Todėl šis turtas buvo perduotas nesivadovaujant tuo metu galiojusiomis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatomis.

Mokymo centras, nesivadovaudamas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo²⁷ įstatymo 8-1 straipsnio 4 punkto nuostata, 2007-06-29 sudarė pasaugos sutartį, pagal kurią VšĮ Trakų nacionaliniam sporto ir sveikatingumo centrui perdavė naudoti 2 180,8 tūkst. Lt vertės patikėjimo teise valdomą valstybės ilgalaikį materialųjį turtą.

²⁶ Lietuvos Policijos generalinio komisaro 2001-11-09 įsakymas Nr. 527

²⁷ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas (1998-05-12 Nr. VIII-729)

Mokymo centras nevykdė Viešųjų pirkimų įstatyme²⁸ numatytų pirkimo procedūrų, 2007 m. sudarydamas paslaugų sutartis su VšĮ Trakų nacionalinio sporto ir sveikatingumo centru dėl negyvenamųjų patalpų priežiūros ir sandėliavimo bei apgyvendinimo paslaugų. Už šias paslaugas 2007 m. Mokymo centras viešajai įstaigai sumokėjo 91,2 tūkst. Lt.

Lietuvos policijos mokymo centras perdavė ilgalaikį turtą VšĮ Trakų nacionaliniam sporto ir sveikatingumo centrui, nesivadovaudamas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatomis. Pirko paslaugas iš VšĮ Trakų nacionalinio sporto ir sveikatingumo centro, netaikydamas Viešųjų pirkimų įstatyme nustatytų pirkimo būdų.

Policijos departamentui pavaldi įstaiga Lietuvos policijos logistikos centras ir UAB „Ketoma“ 2005-12-01 pasirašė Statybos rangos sutartį dėl Kauno miesto vyriausiojo policijos komisariato areštinės rekonstrukcijos, pagal kurią bendra darbų kaina su užsakovo rezervu – 6 481,4 tūkst. Lt. 2006 m. gruodžio 6 d. Lietuvos policijos logistikos centras ir UAB „Ketoma“ pasirašė papildomą susitarimą, kuriuo pakeistas sutarties skyriaus „Darbų kaina ir atsiskaitymo tvarka“ 3 punktas – nustatyta likusių sutartyje numatytų darbų bendra kaina su užsakovo rezervu – 5 505,5 tūkst. Lt ir pratęstas objekto užbaigimo terminas iki 2007 m. liepos 1 d. Sudaryta nauja darbų lokalinė sąmata ir patvirtinti nauji statybos darbų įkainiai ir apimtys (numatyti papildomi 1 011,0 tūkst. Lt vertės darbai – pvz., keleivinis iki 630 kg kėlimo galios liftas ir jo montavimo darbai – 159 748,8 Lt; dezinfekcinė kamera – 6 974,73 Lt; baldai ir technologiniai įrengimai – 200 496,5 Lt; rekuperacinės sistemos OTŠ-1,2 automatika – 28 505,04 Lt; šilumos punkto automatika – 8 424,93 Lt; šiluminis punktas – 71 239,48 Lt; paruošiamieji darbai – 535 632 Lt).

2007 m. gegužės 15 d. buvo pasirašytas papildomas susitarimas prie 2005 m. gruodžio 1 d. sutarties, kuriuo pakeistas sutarties skyriaus „Darbų kaina ir atsiskaitymo tvarka“ 3 punktas – nustatyta likusių sutartyje numatytų darbų bendra kaina su užsakovo rezervu – 3 410 tūkst. Lt ir pratęstas objekto užbaigimo terminas iki 2007 m. rugsėjo 1 d. Sudaryta nauja darbų lokalinė sąmata ir patvirtinti nauji statybos darbų įkainiai ir apimtys.

Pagal papildomus susitarimus statybos darbų vertė padidėjo nuo 6 481,4 tūkst. Lt iki 8 899,7 tūkst. Lt, arba 37,3 proc., lyginant su statybos rangos pradine sutarties verte, ir darbų lokalinėje sąmatoje pagal 2006 m. gruodžio 6 d. papildomą susitarimą padidintas statybos darbų kiekis, kaina ir numatyti papildomi darbai.

Lietuvos policijos logistikos centras ir UAB „Ketoma“ pasirašė susitarimus dėl papildomų darbų tarpusavyje derino statybos rangos sutarties kainą, sprendimus įformino derybų protokoluose. Šiuose protokoluose neužfiksuotas užsakovo ir rangovo

²⁸ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2005-12-22 Nr. X-471 redakcija).

sprendimas dėl papildomų darbų. Todėl yra rizika, kad nebuvo atliktos papildomų darbų pirkimo procedūros.

Rekomendacijos

Atsižvelgdama į ataskaitoje išdėstytus dalykus, Policijos departamento vadovybė turi sustiprinti kontrolės priežiūros procedūras, kurios užtikrintų, kad paslaugos būtų įsigyjamos Viešųjų pirkimų įstatyme nustatytais pirkimo būdais ir turtas naudojamas teisės aktų nustatyta tvarka.

2.1. Kiti pastebėjimai

Panevėžio miesto vyriausiojo policijos komisariato Vidaus audito skyrius atliko Ukmergės rajono policijos komisariato pastato statybos auditą, kurio tikslas - įsitikinti, ar Ukmergės rajono policijos komisariato pastato projekto ir rangos darbų pirkimai atitiko galiojančius teisės aktus, ar racionaliai panaudotos valstybės biudžeto lėšos investicijoms. Audito metu buvo vertinamas visas statybų procesas. Audito rezultatai pateikti 2008 m. gegužės 23 d. Ukmergės rajono policijos komisariato investicijų audito tarpinėje ataskaitoje Nr. 50-15-AA-3.

Vidaus audito skyrius nustatė viešųjų pirkimų procedūras, kurios kelia abejonių dėl jų skaidrumo, patvirtintų lokalinių sąmatų ir atliktų darbų aktų neatitikimus, nukrypimą nuo statybos rangos sutartyje nustatyto užsakovo rezervo dydžio, darbų, mechanizmų naujų įkainių taikymo ir papildomų susitarimų tarp užsakovo ir rangovo neatitikimus.

Valstybės kontrolieriaus pavaduotojas

Viktoras Švedas

5-ojo audito departamento
vyriausioji valstybinė auditorė

Renata Maslauskaitė-Meškauskaitė

PRIEDAI

1 priedas

Išlaidų apskaita

Viešosios policijos Vilniaus apsaugos skyrius

Balansinė sąskaita	Sąskaitų likučiai		Neatitikimo suma
	Aktyvas	Pasyvas	
200 „Išlaidos iš biudžeto“	439,4		
152 „Atsiskaitymai pagal lizingo sutartis“		896,6	
171 „Atsiskaitymai už socialinio draudimo įmokas“			
173 „Atsiskaitymai su biudžetu“			
178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“			
Iš viso	439,4	896,6	457,2

Viešosios policijos Klaipėdos apsaugos skyrius

Balansinė sąskaita	Sąskaitų likučiai		Neatitikimo suma
	Aktyvas	Pasyvas	
200 „Išlaidos iš biudžeto“	208,4		
152 „Atsiskaitymai pagal lizingo sutartis“		198,1	
171 „Atsiskaitymai už socialinio draudimo įmokas“			
173 „Atsiskaitymai su biudžetu“			
178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“			
Iš viso	208,4	198,1	10,3

Viešosios policijos Alytaus apsaugos skyrius

Balansinė sąskaita	Sąskaitų likučiai		Neatitikimo suma
	Aktyvas	Pasyvas	
200 „Išlaidos iš biudžeto“	0		
171 „Atsiskaitymai už socialinio draudimo įmokas“		20	
173 „Atsiskaitymai su biudžetu“			
178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“			
Iš viso	0	20	20

Viešosios policijos Utenos apsaugos skyrius

Balansinė sąskaita	Sąskaitų likučiai		Neatitikimo suma
	Aktyvas	Pasyvas	
200 „Išlaidos iš biudžeto“	26,9		
152 „Atsiskaitymai pagal lizingo sutartis“		91,2	
171 „Atsiskaitymai už socialinio draudimo įmokas“			
173 „Atsiskaitymai su biudžetu“			
178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“			
Iš viso	26,9	91,2	64,3

Viešosios policijos Tauragės apsaugos skyrius

Balansinė sąskaita	Sąskaitų likučiai		Neatitikimo suma
	Aktyvas	Pasyvas	
200 „Išlaidos iš biudžeto“	96,3		
152 „Atsiskaitymai pagal lizingo sutartis“		95,1	
171 „Atsiskaitymai už socialinio draudimo įmokas“			
173 „Atsiskaitymai su biudžetu“			
178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“			
Iš viso	96,3	95,1	1,2

2 priedas

Pajamų apskaita*Viešosios policijos Vilniaus apsaugos skyrius*

Balansinė sąskaita	Sąskaitų likučiai		Neatitikimo suma
	Aktyvas	Pasyvas	
178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“	788,2		
400 „Biudžetinių įstaigų pajamos“		160,1	
173 „Atsiskaitymai su biudžetu“ (PVM)		54,5	
Iš viso	788,2	105,6	682,6

Viešosios policijos Kauno apsaugos skyrius

Balansinė sąskaita	Sąskaitų likučiai		Neatitikimo suma
	Aktyvas	Pasyvas	
400 „Biudžetinių įstaigų pajamos“		155,8	
173 „Atsiskaitymai su biudžetu“ (PVM)		19,2	
178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“	411,5		
Iš viso	411,5	175	236,5

Viešosios policijos Klaipėdos apsaugos skyrius

Balansinė sąskaita	Sąskaitų likučiai		Neatitikimo suma
	Aktyvas	Pasyvas	
400 „Biudžetinių įstaigų pajamos“		5,3	
173 „Atsiskaitymai su biudžetu“ (PVM)		17,7	
178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“	147,2		
Iš viso	147,2	23	124,2

Viešosios policijos Alytaus apsaugos skyrius

Balansinė sąskaita	Sąskaitų likučiai		Neatitikimo suma
	Aktyvas	Pasyvas	
400 „Biudžetinių įstaigų pajamos“		14,6	
173 „Atsiskaitymai su biudžetu“ (PVM)		1,6	
178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“	146,1		
Iš viso	146,1	16,2	129,9

Viešosios policijos Panevėžio apsaugos skyrius

Balansinė sąskaita	Sąskaitų likučiai		Neatitikimo suma
	Aktyvas	Pasyvas	
400 „Biudžetinių įstaigų pajamos“		25,2	
173 „Atsiskaitymai su biudžetu“ (PVM)		7,5	
178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“	105,3		
Iš viso	105,3	32,7	72,6

Viešosios policijos Šiaulių apsaugos skyrius

Balansinė sąskaita	Sąskaitų likučiai		Neatitikimo suma
	Aktyvas	Pasyvas	
400 „Biudžetinių įstaigų pajamos“		117,3	
173 „Atsiskaitymai su biudžetu“ (PVM)		27	
178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“	179,7		
Iš viso	179,7	144,3	35,4

Viešosios policijos Utenos apsaugos skyrius

Balansinė sąskaita	Sąskaitų likučiai		Neatitikimo suma
	Aktyvas	Pasyvas	
400 „Biudžetinių įstaigų pajamos“		0	
173 „Atsiskaitymai su biudžetu“ (PVM)		12,8	
178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“	146,4		
Iš viso	146,4	12,8	133,6

Viešosios policijos Tauragės apsaugos skyrius

Balansinė sąskaita	Sąskaitų likučiai		Neatitikimo suma
	Aktyvas	Pasyvas	
400 „Biudžetinių įstaigų pajamos“		42,3	
173 „Atsiskaitymai su biudžetu“ (PVM)		8,8	
178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“	46,4		
Iš viso	46,4	51,1	4,7

Viešosios policijos Telšių apsaugos skyrius

Balansinė sąskaita	Sąskaitų likučiai		Neatitikimo suma
	Aktyvas	Pasyvas	
400 „Biudžetinių įstaigų pajamos“		77,6	
173 „Atsiskaitymai su biudžetu“ (PVM)			
178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“	56,2		
Iš viso	56,2	77,6	21,4

Viešosios policijos Marijampolės apsaugos skyrius

Balansinė sąskaita	Sąskaitų likučiai		Neatitikimo suma
	Aktyvas	Pasyvas	
400 „Biudžetinių įstaigų pajamos“		10,2	
173 „Atsiskaitymai su biudžetu“ (PVM)			
178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“	19,4		
Iš viso	19,4	10,2	9,2

3 priedas

Finansavimo apskaita*Viešosios policijos Kauno apsaugos skyrius*

Balansinė sąskaita	Sąskaitų likučiai		Neatitikimo suma
	Aktyvas	Pasyvas	
230 „Finansavimas iš biudžeto“		160,5	
06 „Medžiagos, maisto produktai ir kitos atsargos“	7,4		
178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“	26,4		
Iš viso	33,8	160,5	126,7

Viešosios policijos Klaipėdos apsaugos skyrius

Balansinė sąskaita	Sąskaitų likučiai		Neatitikimo suma
	Aktyvas	Pasyvas	
230 „Finansavimas iš biudžeto“		223,5	
06 „Medžiagos, maisto produktai ir kitos atsargos“	23,8		
178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“	0		
Iš viso	23,8	223,5	199,7

Viešosios policijos Alytaus apsaugos skyrius

Balansinė sąskaita	Sąskaitų likučiai		Neatitikimo suma
	Aktyvas	Pasyvas	
230 „Finansavimas iš biudžeto“		112,3	
06 „Medžiagos, maisto produktai ir kitos atsargos“	2,4		
178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“	0		
Iš viso	2,4	112,3	109,9

Viešosios policijos Panevėžio apsaugos skyrius

Balansinė sąskaita	Sąskaitų likučiai		Neatitikimo suma
	Aktyvas	Pasyvas	
230 „Finansavimas iš biudžeto“		69,3	
06 „Medžiagos, maisto produktai ir kitos atsargos“	22		
178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“	0		
Iš viso	22	69,3	47,3

Viešosios policijos Šiaulių apsaugos skyrius

Balansinė sąskaita	Sąskaitų likučiai		Neatitikimo suma
	Aktyvas	Pasyvas	
230 „Finansavimas iš biudžeto“		58	
06 „Medžiagos, maisto produktai ir kitos atsargos“	36,8		
178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“	1,1		
Iš viso	37,9	58	20,1

Viešosios policijos Utenos apsaugos skyrius

Balansinė sąskaita	Sąskaitų likučiai		Neatitikimo suma
	Aktyvas	Pasyvas	
230 „Finansavimas iš biudžeto“		122,4	
06 „Medžiagos, maisto produktai ir kitos atsargos“	2,1		
178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“	0,5		
Iš viso	2,6	122,4	119,8

4 priedas

1 lentelė. BIUDŽETO ASIGNAVIMŲ NAUDOJIMAS

<i>Straipsnio pavadinimas</i>	<i>Padidinta</i>	<i>Sumažinta</i>
Kitų paslaugų (2.2.1.1.1.30) straipsnio kasinės ir faktinės išlaidos		426,4
Apmokėjimo samdomiems ekspertams, konsultantams ir komisinių išlaidų (2.2.1.1.1.17) kasinės ir faktinės išlaidos	426,4	

2 lentelė. KASINIŲ IR FAKTINIŲ IŠLAIDŲ NURODYMAS

<i>Priežastys</i>	<i>Kasinės išlaidos</i>	
	<i>padidinta</i>	<i>sumažinta</i>
Policijos departamentas ir jam pavaldžios įstaigos pervedė avansu socialinio draudimo įmokas ir gyventojų pajamų mokestį, mokėjimų nepagrindę apskaitos dokumentais, ir nurodė ateinančių metų patirtas išlaidas 2007 m. atskaitomybėje.	148,15	

3 lentelė. POLICIJOS DEPARTAMENTO SUVESTINIAME IŠLAIDŲ SĄMATŲ VYKDYMO 2007-12-31 BALANSE NUSTATYTI NEATITIKIMAI

<i>Eil. Nr.</i>		<i>Iš viso, tūkst. Lt</i>		
		<i>Sąskaitos likutis padidintas</i>	<i>Sąskaitos likutis sumažintas</i>	<i>Negalime patvirtinti sąskaitos likučio</i>
1.	Balanso aktyvo sąskaitos, tūkst. Lt			
1.1	Ilgalaikis materialus turtas (011-019)		161,7	
1.2	Atsiskaitymai su biudžetu (173)	1398		37,8
1.3	Atsiskaitymai su kitais kreditoriais ir debitoriais (178)			7619,3
1.4	Išlaidos iš biudžeto (200)		530	
1.5	Paslaugų teikimo išlaidos (211)	0,2		
1.6	Pavedimų lėšų išlaidos (214)	161,7		346,3
2.	Balanso pasyvo sąskaitos, tūkst. Lt			
2.1	Finansavimas iš biudžeto (230)	623,5		
2.2	Ilgalaikio turto fondas (250)		161,7	
2.3	Biudžetinių įstaigų pajamos (400)		1451,8	2083,2
2.4	Atsiskaitymai su biudžetu (173)			
2.5	Kompensuoti nuompinigiai (410)	53,9		
2.6	Atsiskaitymai už pavedimų lėšas (176)	161,7		3991,4

4 lentelė. POLICIJOS DEPARTAMENTO SUVESTINIAME IŠLAIDŲ SĄMATŲ VYKDYMO 2007-12-31 BALANSE NUSTATYTI NEATITIKIMAI

<i>Negalime nustatyti, kokiose balanso sąskaitose nurodytos sumos, tūkst. Lt</i>	
<i>Aktyvas</i>	<i>Pasyvas</i>
1476,9	1459,3